

Refleksja ewangeliczna na niedzielę /J 21,1–19/

„Zarzućcie sieć po prawej stronie łodzi, a znajdziecie”. Zarzucili więc i z powodu mnóstwa ryb nie mogli jej wyciągnąć (J 21,6).

Bezsenna noc Apostołów zakończona cudem.

Wiele osób nie może spać, narzeka na bezsenność. Kiedy nasza bezsenna noc może stać się cudem? Wtedy, kiedy pomyślimy, że nie tylko my nie możemy spać. Tysiące ludzi nie śpi na ostrych dyżurach, po ciężkich operacjach, na nocnych zmianach. Bezsenność, która wydaje nam się zmorą, może być podaniem ręki wielu nieśpiącym ludziom. Może nawet stać się łaską, jeżeli myśląc o innych, zaczniemy się modlić.

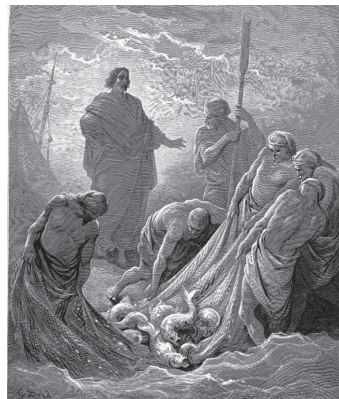
To jest Pan! (J 21,7).

Na pewno zdarza się, że spotyka nas – słusznie czy niesłusznie – niejedna przykrość, krzywda, bolesna obojętność, złość. Ile wtedy wzbiera w nas gniewu przeciwko tym, którzy nas poranili! Ile smutku i żalu sączy się jak krew.

Właśnie wtedy spróbujmy sobie powiedzieć jak Święty Jan: *To jest Pan!*

Nie sądźmy ludzi – Bóg ich osądzi. Ale pamiętajmy, że to Jezus nas doświadcza, wystawia na próbę. Trzeba przyjąć ten ból nie dlatego, że mam cierpieć, ale dlatego, że mam być wierny Jezusowi.

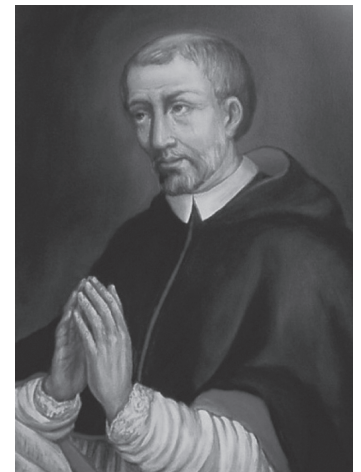
ks. Jan Twardowski

Cudowny połów ryb – Gustave Doré

ŚWIĘCI W KRAKOWIE Św. Stanisław Kazimierczyk

Stanisław Kazimierczyk (właściwie Stanisław Sołtys) urodził się 27 września 1433 r. w Kazimierzu (wtedy był jeszcze oddzielnym od Krakowa miastem). Całe swoje życie był związany z tym miejscem. Został ochrzczony w tamtejszym kościele pw. Bożego Ciała i tam też uczęszczał do parafialnej szkoły. Naukę kontynuował na Akademii Krakowskiej, którą ukończył w wieku 23 lat. Wkrótce potem wstąpił do zakonu kanoników regularnych – zgromadzenia obecnego w kościele Bożego Ciała od 1405 r. do dnia dzisiejszego.

Portret pośmiertny

Po otrzymaniu święceń kapłańskich w klasztorze pełnił obowiązki profesora filozofii, mistrza nowicjatu oraz podprzeora. Był wychowawcą młodzieży zakonnej i rolę tę pełnił dobrze, gdyż całym swoim życiem dawał świadectwo przekazywanych nauk. Każdy dzień zaczynał Mszą świętą, troszczył się o nowicjuszy i biedotę, był dobrym spowiednikiem i kaznodzieją. Wszystko to budziło podziw i respekt jemu współczesnych. Legenda podaje, że sława Stanisława dotarła do króla Kazimierza Jagiellończyka, który wyruszając na bitwę z Tatarami udał się do niego po błogosławieństwo.

Zakonnik zmarł w opinii świętości 3 maja 1489 r. Przekonanie to musiało być silnie ugruntowane, gdyż wierni zaraz po śmierci Stanisława zaczęli zanosić prośby do Boga za jego wstawiennictwem. Po roku odnotowano aż 176 cudownych uzdrowień za jego przyczyną. Na własne życzenie pochowany został pod posadzką ukochanego kościoła Bożego Ciała, w 1632 r. doczekał się tam specjalnego ołtarza, w którym zostały umieszczone jego relikwie. Stał się też patronem Kazimierza.

Mimo wielowiekowego kultu formalnie proces beatyfikacyjny Stanisława zaczął się dopiero w 1773 r. na skutek starań kanoników regularnych. Jednak okres zaborów i wojen światowych nie sprzyjał jego postępowi, a przyspieszył go dopiero metropolita krakowski abp Karol Wojtyła, który w 1972 r. powołał Komisję Historyczną, która zajmowała się zbieraniem dokumentów świadczących o świętości Stanisława Kazimierczyka.

Karolowi Wojtyśle już jako Janowi Pawłowi II przyszło też zakończyć ten proces, gdy 18 kwietnia 1993 r. na placu św. Piotra w Rzymie dokonał beatyfikacji Stanisława.

Z dziejów przysłów biblijnych

Przysłowie jest zjawiskiem językowym, wyodrębnianym w jakiś sposób. Ma ono swoją formę i swoją treść. Najpospolitsza forma przysłowia jest zdaniem, prostym lub złożonym, niekiedy układem paru zdań, od dwu do czterech. Treść przysłowia wyróżnia je spośród wszystkich innych zdań i wykazuje kilka właściwości, w innych zdaniach niespotykanych.

Po pierwsze ma ona dwa znaczenia, dosłowne i przenośne, przy czym drugie góruje nad pierwszym. Druga właściwość to obrazowość. Trzecia – charakter dydaktyczny. Czwarta właściwość przysłowia to jego mała zmienność; w tej samej postaci występuje ono przez wieki w różnych językach, mimo iż panujące w nim stosunki bądź poszczególne słowa uległy zmianom czy też w ogóle nie są używane.

PONIEDZIAŁEK 06.05

- 06:30** O dar nieba dla zmarłych Sióstr Nazaretanek
06:30 + Ryszard Ostrowski
07:00 + Maria i Janusz Pakulscy
07:00 O Boże błogosławieństwo, opiekę MB i dary Ducha Św. dla Małgorzaty i Anny Naruś
08:00 + Jan, + Helena, + Czesław Szydło
18:30 + Stanisław Prochal – msza gregoriańska
18:30 + Waleria Klimas – msza gregoriańska
18:30 + Leon Pitala – 2. rocznica śmierci

WTOREK 07.05

- 06:30** + Waleria Klimas – msza gregoriańska
07:00 + Stanisław Prochal – msza gregoriańska
07:00 + Alfred i Janina Baliccy
08:00 + Zofia Chudzik (od sąsiadów)
18:30 W intencji s. Rafaeli (od dzieci komunijnych ze SP nr 21)
18:30 + Józefa i Tadeusz Nawrot
18:30 + Antonina Zielińska – 7. rocznica śmierci

ŚRODA 08.05

- 06:30** + Stanisław, + Bogusław – 17. rocznica śmierci
06:30 + Stanisław Madejski oraz + Anna i Andrzej Samolej
07:00 + Waleria Klimas – msza gregoriańska
07:00 + Stanisław Rokosz
08:00 + Stanisław Prochal – msza gregoriańska
18:30 Zbiorowa w intencjach Nowenny do MBNP

CZWARTEK 09.05

- 06:30** + O Boże błogosławieństwo dla Hanny i Anny
07:00 + Waleria Klimas – msza gregoriańska
08:00 + Feliks – 1. rocznica śmierci, + Aniela, + Józef
18:30 + Stanisław Prochal – msza gregoriańska
18:30 O zdrowie, potrzebne łaski, Boże błogosławieństwo i opiekę MB dla Stanisława w dniu imienin

PIĄTEK 10.05

- 06:30** + Stanisław Prochal – msza gregoriańska
06:30 + Aniela Gaczyńska
07:00 W pewnej intencji
08:00 O Boże błogosławieństwo, dary Ducha Św. i opiekę MB dla Jadwigi z rodziną
08:00 + Stanisław Szkatuła – 3. rocznica śmierci
18:30 + Waleria Klimas – msza gregoriańska
18:30 + Jarosław Turecki – 3. rocznica śmierci
18:30 + Stanisława Zięba
18:30 + Maria i Jan Gudowsky

SOBOTA 11.05

- 06:30** + Maria, Jan, Zofia, Stanisław
07:00 + Genowefa Rerak (od chrześniaka Piotra z narzeczoną i rodzicami)
07:00 + Marek Żmuda (od żony i syna)
08:00 + Stanisław Prochal – msza gregoriańska
08:00 + Mariusz Siedlarz (od koleżanek i kolegów z Wydziału Świadczeń Krakowskiego Oddziału ZUS)
08:00 O zdrowie, Boże błogosławieństwo i opiekę MB dla Krystyny Deka
08:00 O Boże błogosławieństwo i potrzebne łaski dla księdza Tomasza Grzesiaka w 24. rocznicę święceń kapłańskich (od Margaretek)
18:30 + Waleria Klimas – msza gregoriańska

NIEDZIELA 12.05

- 06:30** + Zofia Chudzik (od sąsiadów)
08:00 Rezerwacja
09:30 Rocznica Pierwszej Komunii Świętej KSP św. Jadwigi Królowej
10:00 Rezerwacja

- Solenizantom i Jubilatom tego tygodnia życzymy Bożego błogosławieństwa.
- Dzisiaj na Mszy św. o godz. 12:30 dzieci z klas III Szkoły Podstawowej nr 21 przystępują do **Pierwszej Komunii Świętej**.
- Zespół Charytatywny prowadzi dziś **zbiórkę do puszek** na kuchnię św. Jadwigi. Bóg zapłać za dar serca.
- W niedzielę za tydzień o godz. 9:00 wyruszy **tradycyjna procesja z Wawelu na Skałkę** ku czci św. Stanisława Biskupa i Męczennika. Serdecznie zapraszamy do udziału.
- Spotkania przed **bierzmowaniem** dla klas VI i VII odbędą się odpowiednio we wtorek i w środę o godz. 17:00 w kaplicy Matki Bożej.
- Zapraszamy na codzienne **nabożeństwa majowe**, które odprawiamy o godz. 18:00.
- W czwartek zapraszamy jak co miesiąc na Mszę św. do **św. Jadwigi Królowej** w sanktuarium św. Jana Pawła II „Nie lekajcie się” w Łagiewnikach. Zostanie odprawiona o godz. 17:00.
- W czwartek 9 maja o godz. 19:00 zapraszamy do naszego kościoła na wieczorną comiesięczną adorację Najświętszego Sakramentu przygotowaną przez wspólnotę młodzieży **Chrystus na Krowodrzy**.
- Natomiast w piątek adoracja **Najświętszego Sakramentu** od godz. 17:00. W naszych modlitwach pamiętajmy w tych dniach także o tegorocznych maturzystach.
- Jutro, czyli w poniedziałek 6 maja, zapraszamy wszystkich chętnych mężczyzn na drugie już spotkanie tworzącej się wspólnoty **Bractwo św. Jadwigi**. Na pierwszym spotkaniu trzy tygodnie temu podzieliłiśmy zadania określające podstawy powołania tego dzieła. W poniedziałek dalszy ciąg tych ustaleń. Zapraszamy do sali pod plebanią jutro o godz. 19:30.
- Prośmy o Miłosierdzie Boże dla naszych parafian, którzy w ostatnim czasie odeszli do wieczności. Są to śp.: **Daniel Banaś** (l. 84) i **Krystyna Banaś** (l. 84) z ul. Krowoderskich Zuchów 18. **Dobry Jezu, a nasz Panie, daj im wieczne spoczywanie.**

KALENDARZ LITURGICZNY TYGODNIA:

PONIEDZIAŁEK 06.05

Święto świętych Apostołów Filipa i Jakuba

1 Kor 15,1–8; Ps 19; J 14,6–14

WTOREK 07.05

Dz 7,51–59; 8,1; Ps 31;

J 6,30–35

ŚRODA 08.05

Uroczystość św. Stanisława, biskupa i męczennika, głównego patrona Polski

Dz 20,17–18a.28–32.36; Ps 100; Rz 8,31b–39; J 10,11–16

CZWARTEK 09.05

Dz 8,26–40; Ps 66;

J 6,44–51

PIĄTEK 10.05

Dz 9,1–20; Ps 117;

J 6,52–59

SOBOTA 11.05

Dz 9,31–42; Ps 116B;

J 6,55.60–69

NIEDZIELA 12.05

Dz 13,14.43–52;

Ps 100; Ap 7,9.14b–17;

J 10,27–30

11:00 + Ludmiła Kalinowska – 3. rocznica śmierci oraz zmarli z rodzin Kalinowskich i Jakubików

12:30 Rocznica Pierwszej Komunii Świętej SP nr 21

12:30 + Stanisław Prochal – msza gregoriańska

17:00 + Eugeniusz, + Helena, + Wanda

18:30 + Waleria Klimas – msza gregoriańska

20:30 + Beata Danecka

Kto pyta, nie błądzi

Czy podczas błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem (w czasie nabożeństwa lub adoracji podczas Eucharystii) powinno się wykonać znak krzyża?

To, co w Chrystusie było widzialne, przeszło do sakramentów – pisał św. Leon Wielki. A choć stwierdzenie to dotyczyło przede wszystkim znaków sakramentalnych, można je rozszerzyć na wszystkie inne (por. ks. M. Zachara MIC. *Msza święta. Liturgiczne ABC*. Warszawa 2018 s. 216-217).

Błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem jest znakiem prawdziwie obecnego, zmartwychwstałego Pana. Oczy odczytują, że kapłan czyni monstrancją znak krzyża, a wiara mówi, że w kapłanie Chrystus błogosławi znakiem swego zwycięstwa. Nie ma bliższych dopowiedzeń liturgicznych, czy ten znak zobowiązuje do uczynienia na sobie krzyża świętego czy nie. Można, nie trzeba. Jednak, jeśli wierzymy, że tym znakiem Chrystus Pan rozciąga swą zbawczą moc na całą moją osobę – duszę i ciało, tym samym żegnając się czynię pewne jego przyjęcie i odwzorowanie na sobie.

ks. Mirosław

XI Tydzień Biblijny i Trzecie Narodowe Czytanie Pisma Świętego

W dniach 5–11.05.2019 w Kościele w Polsce przeżywać będziemy XI Tydzień Biblijny pod hasłem „Głosili ewangelię mocą Ducha Świętego” (1 P 1,12). Nawiązujemy także do pierwszej pielgrzymki św. Jana Pawła II do Polski w 1979 roku.

Tydzień Biblijny otworzy Trzecie Narodowe Czytanie Pisma Świętego, nad którym patronat honorowy sprawuje J. E. Ks. Abp Stanisław Gądecki, Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski oraz Pan Mateusz Morawiecki, Prezes Rady Ministrów RP. Wspólnie będziemy czytać w naszych kościołach i na lekcjach religii Ewangelię według św. Jana. Uroczystej celebracji Narodowego Czytania Pisma Świętego w dniu 5 maja o godz. 7.00 w sanktuarium Miłosierdzia Bożego będzie przewodniczył J. Em. Ks. Kard. Stanisław Dziwisz, a na Jasnej Górze o godz. 13.00 J. E. Ks. Abp Wacław Depo. Obydwie te uroczystości będą transmitowane na żywo w TVP 1 i TVP Polonia. (...)

**W imieniu zarządu „Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II”
ks. prof. Henryk Witczyk
przewodniczący**

Lublin, 15.03.2019 r.

ŚWIĘCI W KRAKOWIE Św. Stanisław Kazimierczyk

Dziewiętnastowieczne przedstawienie św. Stanisława ze św. Janem Nepomucenem

dokończenie ze str. 1

Proces kanonizacyjny zakonnika trwał już zdecydowanie krócej i Benedykt XVI kanonizował go 17 października 2010 roku. *Obyśmy, idąc w jego ślady, poszukiwali Boga z prostotą, aby odkryć, że jest nieustannie obecny w centrum naszego życia* – powiedział papież Benedykt w homilii.

Oprócz bycia patronem Kazimierza, święty Stanisław po wiekach został też patronem Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej Archidiecezji Krakowskiej.

B.W.

Zadhortacji pp. Franciszka *Gaudete et exsultate*. O powołaniu do świętości w świecie współczesnym.

17. Czasami życie stawia przed nami większe wyzwania i poprzez nie Pan zachęca nas do nowych nawróceń, które pozwalają, aby Jego łaska lepiej przejawiała się w naszym życiu, *aby nas uczynić uczestnikami swojej świętości* (Hbr 12,10). Innym razem chodzi jedynie o znalezienie doskonalszej formy życia tym, co już czynimy: *Wszystkie te natchnienia odnosiły się do spraw zwyczajnych, lecz spełniane były z doskonałością nadzwyczajną*. Kiedy kardynał François-Xavier Nguyen Van Thuan był w więzieniu, postanowił nie wypalać się w jałowym oczekiwaniu na uwolnienie, ale *przeżywać chwilę obecną napełniając ją miłością*. A realizował to konkretnie w następujący sposób: *wykorzystam zatem te okazje, które nadarzają się każdego dnia, żeby dokonywać zwykłych czynów w niezwykły sposób*.

18. Tak więc, pod wpływem Bożej łaski, na wiele sposobów budujemy tę postać świętości, jakiej chciał dla nas Bóg, lecz nie czynimy tego jako istoty samowystarczalne, ale *jako dobrzy szafarze różnorodnej łaski Bożej* (1 P 4,10). Biskupi nowozelandzcy słusznie uczyli nas, że można kochać bezwarunkową miłością Pana, ponieważ Zmartwychwstały dzieli swe potężne życie z naszym delikatnym życiem: *Jego miłość nie ma granic i raz dana nigdy nie została wycofana. Była bezwarunkowa i pozostała wierna. Taka miłość nie jest łatwa, ponieważ często jesteśmy bardzo słabi. Jednak, abyśmy starali się kochać tak, jak Chrystus nas umiłował, On sam dzieli się z nami swoim własnym zmartwychwstałym życiem. W ten sposób nasze życie ukazuje Jego moc w działaniu nawet pośród ludzkiej słabości*.

BIULETYN DUSZPASTERSKI
bezpłatny tygodnik parafialny

REDAKCJA BIULETYNU
Ks. M. Hajdyła, K. Herej-Szymańska, A. Gorczyca, M. Kot-Panek, M. Szymańska
teksty: D. Glonek, P. Kędziora, I. Korohoda, D. Kotas, P. Kundera, Ł. Kwiecień, M. Michalska, B. i J. Wojtas
dział reklam: E. Zbadyńska

Parafia nie odpowiada za treść publikowanych reklam

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
pw. Św. Jadwigi Królowej
ul. Łokietka 60, 31-334 Kraków
tel.: +48 12 637 14 15
fax: 638 71 52
konto: 49 1020 2906 0000 0086 1682

e-mail: swietajadwiga@diecezja.pl
www.swietajadwiga.diecezja.pl

PORZĄDEK MSZY ŚWIĘTYCH
dni zwykle: 6:30, 7:00, 8:00, 18:30
nd. i święta: 6:30, 8:00, 9:30, 10:00, 11:00, 12:30, 17:00, 18:30, 20:30

DUSZPASTERZE
proboszcz: ks. Marek Hajdyła
wikariusze: ks. Grzegorz Kurzej, ks. Jacek Kuczmier, ks. Dariusz Burda
rezydenci: ks. Prałat Jan Dziasek, ks. Dariusz Oko, ks. Stanisław Molendys, ks. Mirosław Czapla, ks. Włodzimierz Sywak

KANCELARIA PARAFIALNA
pn.-sob.: 10:00-11:00
pn., wt., czw.: 16:00-18:00
nd. i święta: kancelaria nieczynna

Z dziejów przysłów biblijnych

dokończenie ze str. 1

Piątą wreszcie właściwością przysłowia jest jego powszechność międzynarodowa, występująca przez całe wieki na terytoriach nawet bardzo od siebie odległych.

Przysłowia mające funkcję dydaktyczną są stare jak świat. Wystarczy wspomnieć tylko *Księgę przypowieści*, uważaną za dzieło Salomona, a więc króla żyjącego w X w. p.n.e. Źródła pochodzenia przysłów są w zasadzie trzy: język codzienny wszystkich stanów i zawodów, wpływy Kościoła i szkoły, posługujących się językiem łacińskim (tu należą również przysłowia pochodzące z Biblii) oraz literatura klasyczna.

Przysłowia pochodzenia biblijnego stanowią niemałą część wszystkich przysłów. Dlaczego? Jak pisze Julian Krzyżanowski: *Na ogół bowiem nie zdajemy sobie sprawy z faktu powszechnie znanego, iż historia literatury każdego niemal kraju w Europie rozpoczyna się od przekładu Biblii. Tego więc zespołu ksiąg, zwanych Pismem świętym, które od lat tysiąca wsiąkały w kultury, języki i literatury ludów europejskich najrozmaitszymi drogami i pozostawiły w nich, bo nie pozostawić nie mogły, osad głęboki i trwałe.* Ten osad głęboki i trwałe widoczny jest również w przysłowiaach.

W jaki sposób powstawały przysłowia w Biblii, przedstawię na przykładzie jednego z nich, mianowicie ***Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada.***

O kopaniu dołów na ludzi mowa jest w Biblii kilkakrotnie. Psalmista skarży się: *Wykopali pode mną doły, zuchwalcy, którzy nie przestrzegali Twojej nauki* (Ps 119,85). Traktowanie tego cytatu dosłownie byłoby niewiarygodne. Po cóż wkładać tyle wysiłku w kopanie mnogich dołów dla jednego człowieka? W innych miejscach kopanie dołów ma znaczenie metaforyczne i takie jest także i to użycie. Nie możemy tu podać innych przykładów z powodu szczytowości miejsca.

Połączeniem opisu realnej sytuacji i metafory jest ewangeliczna przypowieść: *Jeśli ślepy ślepego prowadzi, obaj w doł wpadną* (Mt 15,14). Sytuacja ta jest możliwa i prawdopodobna, ale jako przypowieść mówiąca o faryzeuszach jest metaforą.

Opisy sytuacji, które doprowadziły do powstania przysłowia, znajdujemy trzykrotnie w psalmach. Przytoczę tylko jeden we współczesnym tłumaczeniu Marka Skwarczyńskiego: *Zastawili sidła na moje nogi / i pognębili moją duszę. / Przedemną doł wykopali / i sami wpadli do niego* (Ps 57,7).

Opisy takich sytuacji doprowadziły do powstania przysłowia, pomieszczonego w Księdze Przysłów (26,27), a więc w części przypisywanej Salomonowi i powtórnego w Księdze Koheleeta (10,8) oraz Mądrości Syracha (27,26).

Przysłowie to występuje w niezmienionej postaci prawie we wszystkich językach europejskich. Jak bardzo wniknęło zarówno do literatury, jak i do mowy ludu, przedstawię w ogromnym skrócie.

Rzeczowniki *dół, dołek* w przenośnym znaczeniu 'podstęp, intryga, zasadzka' używane były w literaturze szesnastowiecznej. Najlepiej ilustruje to cytat z *Dworzanina* Łukasza Górnickiego: *abowiem tyle jest męszczynskiej chytrości, tyle fortyłow, tyle sidł, tyle sieci, tyle dołow, iż to jest nader wielki dziw, kiedy uboga dusza w nie nie wpadnie.* Dziś nie używa się ich w takim znaczeniu.

Ale przejdźmy do samego przysłowia. W literaturze świeckiej po raz pierwszy użył go Mikołaj Rej. W *Zwierciadle* przestrzega i jednocześnie uzasadnia tę przestrożę następującymi słowami: *uważaj, iż kto pod kim dołek kopa, iż sam weń wpada, gdy usłyszysz, iż on srogi hetman na onej szubienicy wisiał, którą był inemu zbudować kazał.* A w XVIII-wiecznym dziele tytułowanym *Bajki Ezopa...* autor pisze: *Dobrze to dawne nasze przysłowie powiada, / Kto pod kim dołki kopie, sam w nie często wpada.*

Przysłowie to znane jest polszczyźnie również w innych zmienionych formach. Pierwszy jego zapis pochodzi z 1522 r., choć znany jest dopiero z wydania w 1572 r., mianowicie z *Ezopa* Biernata z Lublina. Przytoczę większy fragment tego utworu, który wspaniale ilustruje to przysłowie. Rzecz traktuje o ptasniku, który usiłując złapać cietrzewia nadeprnął żmiję, a ta wpuściła mu jad.

Widząc, iż już umrzeć miał, / Sam na sie tako narzekał: / „Jakom ja barzo głupi był, / Iżem tego nie opatrzył! / Gdym na inego sidło kładł, / Samem w cięższe sidło padł; / A gdy śmierci cudzej żądam, / Tako nędznie sam umieram. / Toć jest pomsta sprawiedliwa, / Która nad zdraźnemi bywa: / Iż sami w ten doł wpadają, / Który na inie kopają.

Przysłowie to znane jest również wśród ludu od Kaszub po Podhale.

Tak przedstawia się w wielkim skrócie żywot jednego z wielu przysłów biblijnych, które towarzyszą nam w życiu, a często nie zdajemy sobie sprawy z ich pochodzenia. Jeżeli ktoś jest ciekaw szczegółów, odsyłam do mojego artykułu pod tym samym tytułem w książce *Biblia w kulturze świata. Inkulturacja Biblii*, PAT 2007.

K.H.-Sz.

Dobre słowo

Ludzie stają się dobrzy przez ćwiczenie i praktykowanie dobroci.

Demokryt z Abdery

REKLAMA na pokrycie kosztów druku

DRUKARNIA
Paor
ul. Wybickiego 46, 31-302 Kraków
tel. 012 636 28 13, tel./fax. 637 72 92
e-mail: paor@paor.pl www.paor.pl

OFFSET, SITODRUK, DRUK CYFROWY, SZTANCOWANIE, LAKIEROWANIE UV, ZŁOCENIE

drukujemy: książki, broszury, ulotki, plakaty, wizytówki,
papiery firmowe, teczki, naklejki, etykiety, opakowania

informacje w sprawie reklamy pod nr tel. 603 083 755

NILA DENT
Centrum Stomatologii Estetycznej
Zapraszamy na bezpłatne przeglądy!

Rejestracja osobiście, telefonicznie lub on-line na: ZnanyLekarz
ul. Fieldorfa Niła 12/lu2, 31-209 Kraków (bezpłatny parking)
tel. +48 883 003 880, e-mail: recepcja@niladent.com, www.niladent.com